

ujeljavila ne le za srednje šole, pač pa tudi na univerzah in za odrasle, kjer si v širše šolskih okvirih kar ni mogoče misliti ne samo učbenike, ampak tudi spremljajočo literaturo, brez metodološko premišljenih besedil, vprašanj, sugestij ipd. Zglejdi ameriške šole, pa švedske ali nemške ali še katere, samo potrjujejo, da ima metodika (v našem primeru literarna, jezikovna, interdisciplinarna) samo po sebi umljivo mesto v praksi.

Znova: ne gre za ugovore zoper novitete, ki nimajo »šolskega zaledja«, mnoge teh knjig bi zaslužile drugačno izdajo ter posebno pozornost in večjo odzivnost kritike, kot jo imajo. Gre preprosto za jasne poglede, kaj smemo pričakovati od Kondorjeve knjižnice. Ob vseh priznanjih, ki grejo Kondorju, je treba v tem videti dobronamerno mišljenje, zato je tak sklop vprašanj postavljen uredniku zbirke na tiskovni konferenci. Pojasnjeno je bilo, da Kondor sledi širšim bralskim interesom, poleg šolskim, da skuša bogateti panoramo domačih in prevedenih književnih del prek šolske norme. Urednik je nedvoumno povedal, da mu je znano, da ponekod na tujem vključujejo metodološke prijeme, toda metodike (in didaktike) tudi v prihodnje ne namerava vključiti kot programske sestavine za spremljajoča besedila v Kondorjevi knjižnici. S tem so razčiščene nejasnosti, ki so trajale do urednikovega pojasnila. Poročevalci s tiskovnih konferenc povečini udobno sledijo povzetku tega, kar je bilo povedanega, nekoliko širše analize so deležni le posamezni zvezki Kondorja; v konceptualno naravnost in namen-skost pa malone nihče ni posegel, bržčas tudi zaradi tega, ker recepcijskega zaledja in pedagoške izkušnje ne poznajo. Kakor koli že, urednikova pojasnila so razločno opredelila programsko naravnost Kondorja, odstranila nejasnosti, glede na to pa, se zdi, kot da kritiško ni več potrebno posegati v območja zbirke, ki so poprej ostala nedorečena.

Igor Gedrih

SPREHOD PO JUGOSLOVANSKIH IN TUJIH REVIJAH

V novi, 378. številki zagrebškega Oka lahko na dveh osrednjih straneh preberemo pregleden esej Janeza Rotarja z naslovom *Evangeljska moč proti Turkom*, ki ga je prevedel Borivoj Radaković. Temu prispevku ob štiristoletnici smrti Primoža Trubarja so v Zagrebu namenili precejšnjo pozornost in ga bogato opremili s posnetki prvih slovenskih tiskov. Janez Rotar se je v njem namreč še posebej dotaknil Trubarjevega razmerja do Hrvatov in hrvaškega jezika, kakor je oče slovenske književnosti imenoval jezik balkanskih Slovanov. Radoslav Lazić je povabil k daljšemu pogovoru za Oko našega uglednega poznavalca gledališča Dušana Moravca; ta je spregovoril o razvoju slovenske gledališke umetnosti

posebej v Cankarjevih časih, med vojnama in danes ter o jugoslovanski gledališki vedi in Ignaciju Borštniku, o katerem je napisal monografijo, ki je dobila prvo Sterijevo nagrado časopisa *Scena*. Franc Zagoričnik je prevedel odlomka iz knjige Blaža Ogorevca z naslovom *Poklon za rastafari makonen haile selasie Yaha*. Josip Depolo pa podrobno poroča o retrospektivni razstavi slikarskih del Zorana Mušiča v Švici. Ta ugledni zagrebški likovni kritik, ki se je v svojem dolgoletnem delu srečal z najpomembnejšimi likovnimi umetniki na svetu, je v prispevku *Slikar brez odlaganja* med drugim o goriškem slikarju, delujočem na tujem, zapisal tudi tole: »Mušič stoji danes na samem vrhu zaradi prodorne moči svoje umetnosti, enako pa tudi zaradi svoje odločnosti, da bi v slehernem trenutku ostal sam svoj, ne glede na žrtve.

Svojo samostojnost je poudaril kot vrhunsko načelo v svetu, ki zahteva poslušnost, podrejanje tako imenovanim splošnim načelom in udinjanje modi . . . Desetletja se Mušič bije za modernost z orožjem, ki je za ta naš čas povsem neobičajno: z lepoto, izostreno občutenostjo, s popolnim redom, z asketsko disciplino, s pretanjeno zadržanostjo; romantik je, sentimentalen, lirski pesnik in hkrati globoko zavzet ustvarjalec, ki kakor nočni čuvaj bedi nad svojim časom,« je zapisal Josip Depolo v zagrebškem Oku.

Zagrebški časopis Umjetnost riječi objavlja v drugi številki razpravo Jožeta Pogačnika *Tradicija in njena inovacija*. V njej beremo o neustreznem razumevanju pojma in obsega izročila, kar povzroča zlorabe in pomote v njegovem praktičnem in teoretičnem obravnavanju. Inovacija tradicije pa je po Pogačnikovem mnenju vselej uspešen poskus svobodnega spajanja sedanosti s preteklostjo. Miroslav Beker v prispevku *O semiotiki in književnosti* razpravlja o različnih semiotičnih pristopih in o razmerju med preučevanjem različnih načinov komuniciranja do književnosti, ki je doslej še slabo obdelano. Zoran Konstantinović v članku *Od imago-logije do raziskovanja mentalitete* razčlenja oblikovanje sveta književnega dela na podlagi celote predstav, s katerimi pisatelj razpolaga in ki jih v svojem ustvarjanju uporablja; ta celota se v zgodovinskem razvoju književnosti ne spreminja.

Italijanski dvomesečnik *Uomini e libri* nadaljuje s serijo predstavitev slovenskih avtorjev; tokrat se je Arnaldo Bressan, ki to rubriko vodi, pogovarjal z Alojzom Rebulo. Rebula govori o svojem počutju slovenskega pisatelja v Trstu, pove nekaj zelo ostrih sodb na račun italijanskega tržaškega »apartheida«, likrat pa skuša opredeliti svoj odnos do literature sploh, do italijanske

pa še posebej. Rebulovi odgovori so primer konciznega označevanja stvari, ki se mu zdijo temeljne tako v območju literature kot medkulturnih odnosov med dvema sosednjima narodoma. Tudi ob tem intervjuju, kot pri večini dosedanjih, ki so bili zvečine posvečeni slovenstvu, je treba priznati širokosrčnost lastnika in glavnega urednika revije Maria Miccinesija, saj z objavo takih ostrih razmišljanj drami zaspano italijansko kulturno zavest, ki domala nič ne ve in niti ne želi vedeti, kaj se kulturnega dogaja resda na geografskem obrobju, vendar v mestu, ki se zaradi specifičnosti svojega političnega življenja pogosto znajde na prvih straneh italijanskega časopisja.

Tednik *Litaratura i mastactva* iz Minska (Belorusija) je zabeležil začetek Dnevov beloruske kulture v Sloveniji s krajšim izborom iz sodobne Slovenske lirike (Ciril Zlobec, Tone Pavček, Tit Vidmar, Dane Zajc in Gregor Strniša) v prevodu Nila Gileviča, ki je bil tudi član beloruske delegacije v Sloveniji, hkrati in predvsem pa je prevajalec iz slovenske poezije. Kot posebno »darilo« je prinesel s sabo v Slovenijo pravkar dokončano antologijo Župančičeve poezije. Že pred leti je objavil antologijo sodobne slovenske lirike Mati moja Slovenija.

Septembrska številka romunskega časopisa *Tribuna tineretului*, izhaja pa pri nas v Pančevu, prinaša med drugim tudi cikel pesmi iz Zlobčeve zbirke Nove pesmi (z reprodukcijo naslovne strani) v prevodu Petruja Cîrduja, ki se je v romunskem kulturnem prostoru, v Romuniji in Jugoslaviji, že uveljavil kot prevajalec in eden najboljših poznavalcev naše poezije.